

Stanovisko Svazu průmyslu a dopravy ČR

ke změně

Rámcové pozice k Návrhu novely směrnice Rady 92/85/EHS o zavádění opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci těhotných zaměstnankyň a zaměstnankyň krátce po porodu nebo kojících zaměstnankyň

Cílem návrhu Evropské Komise z roku 2008 bylo zlepšit ochranu poskytovanou těhotným zaměstnankyním a zaměstnankyním krátce po porodu nebo kojícím zaměstnankyním.

Svaz průmyslu a dopravy ČR (SP ČR) od zahájení projednávání v Radě konstatoval, že:

- Právní úprava ČR vysoce překračuje standardy, obsažené v návrhu revize směrnice, a to jak z hlediska délky mateřské dovolené, ochrany zaměstnankyň před propouštěním, práva zaměstnankyně na návrat na stejnou práci po skončení mateřské dovolené, jakož i práva zaměstnankyň pečujících o děti na úpravu pracovní doby.
- Český systém je historicky postaven na délce péče o dítě s přiměřenou dávkou.
- Pokud jde o úpravu mateřské dovolené a rodinnou politiku vůbec, přiklání se zaměstnavatelé spíše k současnému evropskému trendu **zvýšit účast žen na trhu práce, zajistit jim přístup ke kvalitní a dostupné předškolní péči a celoživotnímu vzdělávání**, tak aby nepřišly o svoji kariéru, zůstaly v kontaktu s trhem práce a sladily svůj pracovní a rodinný život.
- SP ČR v souladu s rámcovou pozicí MPSV nepodpořil revizi článku 11 odstavec 3) o zajištění dávky v mateřství ve výši rovnocenné poslednímu měsíčnímu platu nebo průměrnému měsíčnímu platu, v mezích případného stropu stanoveného vnitrostátními předpisy pro dávku v nemoci.
- SP ČR v souladu s rámcovou pozicí MPSV nepodpořil ani postoj Evropského parlamentu z října 2010, který navrhoval pro Radu nepřijatelné prodloužení mateřské dovolené na 20 týdnů, jakož i výši dávek (ve výši posledního nebo průměrného měsíčního platu).
- SP ČR navrhoval v souladu s programem REFIT se stažením návrhu.
- SP ČR podpořil vyjádřením komisařky Jourové na začátku jejího mandátu, že pokud se ČS nedohodou do 6 měsíců, není třeba dále tlačit na projednávání návrhu, protože mezitím už byly přijaté jiné instrumenty (směrnice o rodičovské dovolené).

Změna rámcové pozice:

Dne 24. 3. 2015 předložilo MPSV ČR změnu Rámcové pozice, která reaguje na návrhu frakce S&D v EP (ve spolupráci s novou zpravodajkou návrhu Mariou Arenou): mateřská dovolená v trvání 18 týdnů, z toho 6 povinných týdnů s náhradou příjmu ve výši 100% předchozího výdělků a během zbývajících 12 týdnů náhrada příjmu v souladu se současnými praktikami ČS nebo min. ve výši 85% předchozího platu, pokud není k dispozici žádná konkrétní národní úprava. Návrh počítá s možným uplatněním „Passerelle klauzule“, na základě které mohou být za poslední 2 týdny mateřské dovolené považovány 2 týdny rodičovské dovolené.

Stanovisko SP ČR:

- SP ČR **neshledává opodstatněné měnit platnou rámcovou pozici, dokud nebyl předložen Evropským parlamentem oficiální návrh.**
- SP ČR vyjadřuje pochybnosti o vyjednávání s EP prostřednictvím nestandardní pracovní skupiny.
- SP ČR souhlasí i nadále se stanoviskem MPSV ČR, že již v současné době **právní úprava ČR vysoce překračuje standardy,** obsažené v návrhu revize Směrnice. MD je 28 týdnů (při vícečetných porodech 37 týdnů), mateřská je 70% vyměřovacího základu (upravený průměrný výdělek zaměstnance).
- **Pokud by však došlo k revizi a úpravám směrnice, byl by to velký zásah do našeho systému** - je postaven na délce péče o dítě s přiměřenou dávkou. Jelikož vyvažování poměru mezi délkou MD a výší dávky je i v ostatních členských státech výsledkem dlouhodobého historického vývoje, preferujeme ponechat právní úpravu na národní legislativě členských států.
- Peněžitá pomoc v mateřství je dávka hrazená ze systému nemocenského pojištění. **Její zvýšení by tedy znamenalo zvýšení pojistného.** ČR v současné době provádí komplexní přenastavení všech sociálních systémů, musíme k potenciální změně přistoupit systémově a hodnotit celkové dopady do systému sociálního pojištění.
- **Je třeba analyzovat systémy existující v jednotlivých členských státech** a veškeré finanční i nefinanční dopady, které s jejich aplikací souvisí. Jedná se nejen o systém předpisů o sociálním zabezpečení, ale i systémy pracovněprávní ve vztahu k úpravě práv zaměstnankyň těhotných, kojících a pečujících o malé děti. Jakoukoli změnu je pak třeba posuzovat ve vztahu k existujícím opatřením a hodnotit dopady, které by přinesla do národních úprav.
- **Otcovskou dovolenou zvažovat pouze jako možnost ponechanou na národní úpravě,** z pohledu firem není otcovská dovolená téma, které by považovaly za stěžejní.
- **SP ČR i nadále upřednostňuje stažení návrhu ve smyslu programu REFIT.**